

EPSU-CEMR:s gemensamma uttalande om möjligheter och utmaningar av digitalisering i kommunala och regionala förvaltningar

**Arbetsdokument
11 December 2015**

❖ *Utgångspunkt*

Den offentliga sektorn måste vara redo för den digitala tidsåldern, som erbjuder stora möjligheter för tillväxt, konkurrenskraft och effektivitet. Den digitala ekonomin kan dock växa utan att skapa sysselsättning; den kan till och med leda till förlorade arbetstillfällen, särskilt i den offentliga sektorn. Offentliga investeringar måste därför göras i ordentliga, inkluderande sysselsättningskapande- och anpassningsåtgärder.

De dramatiska ekonomiska vinster som förväntas av digitalisering måste också fördelas rättvist i hela samhället. Det är därför väsentligt att bevara en hög sysselsättningsgrad, som finansierar sociala säkerhetsnät och starka offentliga tjänster, som utgör de centrala pelarna i den europeiska sociala modellen.

Det finns många anledningar att digitalisera offentliga tjänster i kommunala förvaltningar; bl.a. är det nödvändigt att förenkla och förbättra arbetsförfaranden och kvaliteten på tjänster, påverkan av EU och dess moderniseringsagenda, anpassning till att ekonomier globaliseras och kopplas samman, inverkan av åtstramningspolitik på kommunala och regionala förvaltningar, klen kommunal ekonomi, utveckling av e-tjänster, som informerar allmänheten på innovativa och mer effektiva sätt, osv.

Införandet av digitala tjänster, och den medföljande anpassningen av arbetsorganisation och -villkor bör stödjas i syfte att tillhandahålla offentliga tjänster av god kvalitet. Det är en utmaning, som kräver en omfattande social dialog mellan kommunala och regionala förvaltningar och deras medarbetare, att förbättra kvaliteten och hållbarheten på arbetstillfällen i offentliga förvaltningar.

Social dialog är det lämpligaste sättet att handskas med de kvalitativa och kvantitativa aspekterna av digitalisering. Dialogen ska också stödja passande utbildningar, livslångt lärande, omskolnings- och anpassningsprogram, som är till ömsesidig nytta för arbetsgivare och medarbetare i kommunala och regionala förvaltningar.

❖ *Meddelandet En digital inre marknadsstrategi*

I meddelandet [A Digital Single Market Strategy for Europe](#) (En digital inre marknadsstrategi för Europa) tar EU-kommissionen upp frågan om digitalisering av offentliga förvaltningar, utan att dock ordentligt behandla:

- sysselsättningsdimensionen och analysen om hur digitalisering inverkar socialt (arbetstagares medverkan och anpassning, sociala rättigheter och skydd, avtalsförhandlingar, osv.)

- den offentliga sektorns investeringsbehov och kostnader, och nyttan av att införa e-förvaltningstjänster. Trots att de vanligtvis införs horisontellt, som genomgående inslag, måste hänsyn tas till dessa inslag när strategin genomdrivs.

Omfånget på initiativet vad gäller den offentliga sektorn är tyvärr diffust i meddelandet, samtidigt som målet att modernisera offentliga tjänster och förvaltningar samt införa mer kostnadseffektiva sätt att utföra offentliga tjänster genom effektiva e-tjänster, e-förvaltning och e-upphandling betonas.

Det förblir dock en utmaning att digitalisera offentliga tjänster, särskilt när det gäller att förbättra kvaliteten på offentliganställdas arbetsvillkor, såväl som kommunala och regionala förvaltningars arbetsorganisation, och med respekt för den offentliga sektorns grundläggande värderingar.

Därför är en konsekvensbedömning av EU-kommissionens initiativ nödvändig för att utvärdera fördelarna för sysselsättning, offentliganställda, arbetsgivare och medborgare, både på kort och på lång sikt. Bestämmelserna om bättre lagstiftning kommer att erbjuda några positiva medel att öka medvetenhet och kräva att kommissionen inkluderar sysselsättningsvillkor, sociala hänsyn, krav på arbetsmiljön, på att offentliga tjänster utförs effektivt och respekterar både arbetsgivares och anställdas intressen i den offentliga sektorn.

- Som parter på arbetsmarknaden vill CEMR och EPSU diskutera införande av digitala tjänster på arbetsplatser med sina medlemsorganisationer och svara på EU-kommissionens initiativ kring följande teman:

- . Digitalisering ska vara ett **öppet, tillgängligt förfarande**
- . Alla digitala initiativ ska **utarbetas efter samråd med kommunala och regionala förvaltningar och deras medarbetare** innan de genomdrivs, och respektera avtalsförhandlingar med avsikt på att säkerställa att de är ändamålsenliga.
- . Samrådet ska omfatta **uttömlig information och genomföras i god tid och förklara den digitala strategin** för alla kommunalanställda och för användarna av tjänsterna, och göra möjlig en nödvändig **omställningsperiod** för utförare av offentliga tjänster, så att de kan anpassa sig och säkerställa att ansvar tas för digitala tjänster
- . Inverkan av digitalisering över kontrollen på arbetsförfarandet måste **bevakas**, som det centrala målet för social dialog och som kräver en **ständig, omfattande social dialog på alla nivåer**
- . **Lämplig utbildning** måste ställas till förfogande, inte bara vad gäller IT utan också vad gäller konsekvenserna för kompetens och arbetstagares rättigheter
- . Från första börja ska genomförandet bevakas och utvärderas, och omfatta olika grupper medarbetare. Det kräver ett **differentierat upplägg**, som ger tillfälle att inbegripa alla situationer (oavsett kommunernas storlek, de tekniska, mänskliga och ekonomiska medlen, politiska inriktningar, osv.)
- . Digital teknik på arbetsplatsen ska tjäna till att **stärka och stödja arbetstagare**, genom att ge dem mer självständighet och främja flexibelt arbete

- . Digitalisering förväntas **stimulera nya arbetsformer, som kan bli till ömsesidig nytta för arbetsgivare och anställda i den offentliga sektorn**
- . Det är nödvändigt att införa **dataskydd** på hög nivå för medarbetarna, genom gemensamma säkerhetsbestämmelser som tillstår att förvaltningar, i motsats till den privata sektorn, inte har ett kommersiellt syfte när de samlar in, behandlar och hanterar persondata.

Detta gemensamma uttalande skildrar CEMR:s och EPSU:s gemensamma målsättning att vidta åtgärder och bygga upp en ram för social dialog till förmån för kommunernas anställda och arbetsgivare inom deras SSDC om LRG.

De har beslutat att utarbeta följande åtgärder, som även getts ut som rekommendationer i den gemensamma publikationen "Digitalisation of local authority services in Europe [Digitalisering av kommunala tjänster i Europa]" (finns [här](#)):

- **Utforska ändrade arbetsförfaranden som orsakas av digitalisering**
- **Bedöma de faktiska fördelarna som digitalisering medfört för arbetstagare och för utförande av tjänster**
- **Uppmärksamma arbetstagarnas behov av information och utbildning under genomförandets gång och för olika arbetstagargrupper**
- **Fastställa vad arbetstagare tycker om att förlora personlig eller telefonkontakt med klienter när digitala system införts**
- **Bevaka förekomsten av muskel-skelett besvär på arbetsplatser**
- **Bevaka förekomsten av psyko-sociala besvär på arbetsplatser**
- **Införa kontroller av sjukfrånvaro efter införande av digitala system**
- **Identifiera exempel på god praxis vid införande av digitalisering**
- **Göra det möjligt att dela med sig god praxis.**